

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 108 (119)

Olsztyn, Niedziela 12 Maja 1946 r.

Rok II

Pamiętajmy o naszym obowiązku

Mineły dni uroczyste, dni, poświęcone chwale i triumfowi zwycięstwa, odniesionego przed rokiem nad hitlerowskimi Niemcami, dni, w których czciliśmy ofiarność i bohaterstwo żołnierza polskiego, zapisane złotymi zgłoskami na kartach wspólnie z bratnią Armią Czerwoną wykwanę orężem historii.

Powróciliśmy znów do powszednich dni pracy i wysiłków, bogatsi o wielki zasób entuzjazmu, dumy narodowej i wiary we własne siły.

Musiąco w nas jednak pozostać również uczucie tego olbrzymiego zobowiązania, które naród zaciągnął wobec swoich najlepszych synów, i tych, co padli w boju o Polskę, i tych, co sterali w walkach swe siły, i tych, co nadal stoją na straży naszych granic na Bałtyku, Odrze i Nisie.

Zobowiązanie to nie da się przeliczyć na żadną walutę świata, jest równie bezcenne i niewymierne, jak samo pojęcie wolności i niepodległości.

Nie umniejsza to jednak naszego obowiązku narodowego, który wypełnić musimy.

Pamiętajmy: po poległych bohaterach pozostały osierocone rodziny, pozostały wdowy i sieroty. Wiemy — państwo okazuje im pomoc ustawową. Ale wiemy też, że pomoc ta, ograniczona olbrzymimi ciężarami, które dzwiga państwo w okresie odbudowy, nie może zaspokoić wszystkich potrzeb tych, którzy w pełni na pomoc społeczeństwa zasługują.

Samo społeczeństwo musi wypełnić wszelkie luki i braki w pomocy dla wdów i sierot. Stanowi to nie tylko nasz obowiązek — powinno to wypływać z własnych naszych uczuć wdzięczności i czci dla poległych bohaterów.

A poza tym — pamiętajmy: pomoc nasza i nasze serdeczne uczucia otoczyć też muszą zdemobilizowanego żołnierza-bohatera atmosferą braterskiej życzliwości.

Po dniach radośnie świątecznych niechże uczucia nasze ucieleśnią się w czynie realnym, praktycznym i celowym.

Wł. M.

W Olsztynie stanie pomnik Jaracza Targowisko miejskie będzie przeniesione

Z obrad Miejskiej Rady Narodowej

Na wczorajszym posiedzeniu Miejskiej Rady Narodowej, odbytej pod przewodnictwem prezydenta miasta ob. T. Pałuckiego, rozpatrywano szereg spraw, żywo obchodzących ogół mieszkańców Olsztyna.

Przy dużym zainteresowaniu radnych omawiano m. inn. wniosek Prezydium Miejskiej R. N. i Zarządu Miejskiego przeniesienia targowiska znajdującego się obecnie w okolicy Wysokiej Bramy, na plac ogrodzony przy ul. Kościuszki z tym, że techniczne urządzenie targowiska w myśl wymagań sanitarnych i porządkowych zleca się Zarządowi Miejskiemu.

Po zreferowaniu tego zagadnienia przez prezydenta ob. T. Pałuckiego wywiązała się ożywiona dyskusja, w której zabierali głos radni Stankowski, Stolarczyk, Ponitera, Filipkowski, Pecarz i inni. Wysuwano kontrprojekty urządzenia targowiska przy ul. Warszawskiej i przy ul. Pułaskiego. Jednakże wnioski, idące w tym kierunku, upadły i Rada większością 19 głosów przeciwko 3 przy 2 wstrzymujących się od głosowania uchwaliła wniosek Prezydium.

Po wyczerpaniu szeregu innych punktów porządku dziennego, prezydent T. Pałucki odczytał pismo dy-

rekcji Teatru im. Stefana Jaracza w sprawie budowy pomnika tego wielkiego artysty w Olsztynie.

W piśmie tym dyrekcja Teatru, nawiązując do mającej przybyć do Olsztyna w dn. 9-go czerwca wycieczki dziennikarzy z całej Polski, zawiadamia, że Teatr przygotowuje na ten dzień dwie imprezy artystyczne: »Wesele« St. Wyspiańskiego i »Lekarz mimo woli« Moliera.

»Musimy wykażać przed światem dziennikarzy — stwierdza pismo — nasz dorobek w dziedzinie kultury teatralnej na ziemi Warmijsko-Mazurskiej. Niezależnie od wystawienia tych sztuk budujemy popiersie St. Jaracza dłuta rzeźbiarza Kubickiego, które stanie naprzeciwko Teatru na uporządkowanym i pięknie ukwieconym skwerze. Rzeźba wykonana będzie w białym marmurze i osadzona na granitowym cokole.

Odsłonięcie popiersia nastąpi w dn. 9-ym czerwca.

W związku z tym dyrekcja Teatru prosi Prezydium Miejskiej Rady Narodowej o poparcie finansowe realizowanego projektu, ponieważ zespół teatralny nie jest w stanie pokryć wszystkich kosztów budowy. Jak słyszeliśmy wyniosą one około 200 000 zł.

Rada życzliwie ustosunkowała się do prośby artystów i postanowiła upoważnić Prezydium do udzielenia Teatrowi subwencji w wysokości, nie przekraczającej jednej czwartej części kosztorysu.

Szczegółowe sprawozdanie z wczorajszego posiedzenia Miejskiej R. N. podamy w numerze następnym. (El)

Dzisiaj Kongres PPOK w Warszawie

Warszawa, 12. 5. (PAP) W dniu dzisiejszym rozpoczął się w Warszawie ogólnokrajowy Kongres delegatów komitetów obywatelskich Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju.

Przewidziane jest przemówienie Prezydenta Bieruta. Odbędzie się imponujący pochód przez miasto. Dzisiaj nastąpi również otwarcie subskrypcji.

Droga do porozumienia otwarta

Z paryskich obrad czterech ministrów

Paryż, 12. 5 (PAP) Ubiegły tydzień obrad czterech ministrów zakończył się pod dobrymi auspiciami. Odnosi się ogólne wrażenie, że po okresie impasu w obradach obecnie droga do porozumienia jest otwarta. Podkreśla się, że Związek Radziecki wykazał wiele dobrej woli, skłaniając się do ustępstw w interesie ogólnego porozumienia.

Na wczorajszym posiedzeniu omawiano sprawę odszkodowań włoskich, sprawy bałkańskie i projekt traktatu pokojowego z Finlandią.

Jak informują z kół politycznych udało się osiągnąć porozumienie co do odszkodowań, które ustalono na 25 milionów funtów szterlingów.

Dziennik moskiewski „Izwestia“, naświetlając tę sprawę między innymi pisze: że żądana pierwotnie suma

Dotychczas w woj. OLSZTYNSKIM

zaorano 56.389 ha ziemi. Wojsko Polskie wydatnie wespółdziała w Akcji Siewnej

Patrz szczegóły na str. 3-iej.

75 milionów funtów szterlingów była już o wiele za małą w stosunku do szkód, wyrządzonych przez Włochy, jak również i w stosunku do możliwości płatniczych Włoch.

Wczoraj osiągnięto również porozumienie w sprawie przyszłości Trypolisu, który zdecydowano oddać w administrację Włoch, sprawowaną z ramienia ONZ. Jedyne kwestia Triestu nie jest załatwiona, ponieważ min. Molotow stoi na stanowisku przyznania go Jugosławii, zaś anglosasi dążą do utrzymania go przez Włochy.

Arabowie protestują

London, 12. 5. (PAP) Sekretarz generalny Ligi Arabskiej powiadomił ambasadę brytyjską w Kairze, że Arabowie protestują przeciwko przyznaniu Włochom administracji Trypolisu, której gotowi są przeciwstawić się z bronią w rękę.

Plebiscyt w Grecji we wrześniu

Ateny, 12. 5. (PAP) Plebiscyt, który ma zdecydować o losie monarchii greckiej, odbędzie się we wrześniu.

Posmiertne odznaczenie M. Niedziałkowskiego

Uroczysty pogrzeb ofiary hitleryzmu w Palmirach

Warszawa, 12. 5 (PAP). Wczoraj odbył się w Palmirach pogrzeb Mieczysława Niedziałkowskiego, wybitnego działacza socjalistycznego, wieloletniego redaktora naczelnego „Robotnika“ i bohaterskiego obrońcy Warszawy w 1939 r., zamordowanego przez siepaczy hitlerowskich.

Wiceprezydent HRN ob. Szwalbe dokonał pośmiertnego odznaczenia M. Niedziałkowskiego Krzyżem Grunwaldu I klasy.

Z ramienia PPS przemawiał ob. Rusinek, z ramienia PPR ob. Zambrowski, z ramienia dziennikarzy red. Lukrec.

Przed Zjazdem Wojewódzkim

Zowarzystwa Przyjawni Polsko-Radzieckiej

W dniu wczorajszym odbyło się kolejne zebranie Tow. Przyjawni Polsko-Radzieckiej pod przewodnictwem prez. ob. Sekity.

Przedstawiciel sztabu marsz. Rokossovskiego opowiedział o przebiegu imponujących uroczystości, zorganizowanych przez T-wo w Szczecinie, i serdecznie życzył olsztyńskiemu oddziałowi powodzenia w pracy.

Przewodniczący ob. Sekita wskazał na duże trudności w rozszerzeniu

pracy T-wa, w związku z brakiem odpowiedniego lokalu.

Delegaci z Olsztyna, którzy będą na odprawie w Warszawie — złożą sprawozdanie na następnym posiedzeniu.

Nacz. Woj. Urzędu Inf. i Prop. ob. Dębski zaproponował gościć T-wu w lokalu świetlicy Urzędu, gdzie w czasie zjazdu wojewódzkiego zostanie uruchomiona wystawa druków, dotyczących więzów, łączących Polskę ze Związkiem Radzieckim.

Gdy my spimy spokojnie ktoś czuwa nad naszym bezpieczeństwem

Ciezka i odpowiedzialna jest służba żołnierzy WBW

Dużo zawsze mówiliśmy i pisaliśmy o bohaterstwie naszego Wojska. Opisywaliśmy działalność naszych oddziałów lądowych, powietrznych i morskich. Najwięcej pisaliśmy i interesowaliśmy się losem naszego zbrojnego ramienia w czasach, kiedy odgłosy ciężkiej walki o Niepodległość i Demokrację dochodziły do naszych uszu bezpośrednio.

Dzisiaj, kiedy oręż ułożyliśmy na zasłużony odpoczynek, a chwyciliśmy za narzędzia pracy, żeby w spokoju odbudować nasz tak zniszczony kraj, ktoś przecież stoi jednak na straży naszego spokoju, dając nam możliwość pracy.

Chcemy dzisiaj poznać jednego z największych naszych opiekunów. Wiemy, że mamy Milicję Obywatelską i Urząd Bezpieczeństwa Publicznego, które tak intensywnie pracują, aby zapewnić w kraju ład i porządek.

Oprócz jednak wymienionych organów bezpieczeństwa mamy jeszcze jeden, którego nie wszyscy znają, ponieważ nie chwali się nigdy, nie prowadzi propagandy o sobie, tylko w zupełnej skromności prowadzi nieraz bardzo ciężką walkę z różnymi bandami. I gdy my siedzimy bezpiecznie, gdy żołnierze wszystkich formacji odpoczywają poniekąd po ciężkiej wojnie, Wojska Bezpieczeństwa Wewnętrznego prowadzą nadal zbrojną walkę o wzniesienie zasady Demokracji.

Co to jest W. B. W.? Z czego się składa i jakie ma zadania?

Wojska Bezpieczeństwa Wewnętrznego sformowane zostały z jednostek, których bohaterska przeszłość na zawsze pozostanie najwyższą dumą żołnierzy W. B. W. Jednostkami tymi są: 4-ta Dywizja piechoty im. Kilińskiego, 11 Brygada Zaporowa i 1 Batalion Szturmowy.

W pracy pokojowej żołnierzy W. B. W. nie ostygł w zapale. Każdy rozumie, że choć wojna jest już daleko od nas, że największy wróg — hitlerizm został całkowicie rozgromiony, przed nami pozostały jeszcze wielkie zadania, które wymagają od żołnierzy W. B. W. wiele jeszcze trudu, wiele jeszcze bohaterstwa i poświęcenia.

Nie wszystkim bowiem dogadza to, że Polską rządzi lud, że został zniesiony ustroj faszystowsko-kapitalistyczny, że ziemia wielkich obszarników została rozdzielona między chłopów bezrolnych i małorolnych, że wielki i średni przemysł przeszedł na dobro państwa, że skończył się ucisk i wyzysk mas pracujących, że wreszcie nie ma już miejsca i możliwości bytu dla nierobów i spekulantów.

Ciemności w Nowym Jorku

Długotrwały strajk w przemyśle węglowym spowodował wzrost trudności w życiu gospodarczym Ameryki. W związku z brakiem węgla zostało w Nowym Jorku wprowadzone częściowe zaciemnienie.

Na posiedzeniu komisji ochrony transportu zapadła decyzja ograniczenia przesyłek kolejowych. Transport pasażerski ograniczony został o 25 procent. (SAP)

Są jeszcze tacy, którzy nie mogą się pogodzić z myślą, że złote koryto, z którego pełną ręką czerpali dobrobyt, zostało im odsunięte raz na zawsze, że nie ma już uprzywilejowanych, że z bogactwa kraju mogą korzystać tylko ci, którzy pracą i rzetelnością na to zasługują, dając swój równy wkład sił.

Niezadowoleni z tego stanu rzeczy, to są byli właściciele wielkich obszarów ziemskich, właściciele karteli przemysłowych, kopalń, oraz ci, co ster państwa dzierżyli w ustroju faszystowskim. I choć sprawa ich wobec zwycięstwa demokracji na całym świecie jest przegrana, próbują jeszcze wyzyskać wszystkie środki i możliwości, by zwycięstwo demokracji zmniejszyć i znów wypłynąć na powierzchnię.

Dla osiągnięcia tych celów nie przebierają w środkach. Organizują bandy leśne, składające się z najgorszych szumowin społeczeństwa, złodziei zawodowych, bandytów, volksdeutsche i innych wyrzutków niemogących lub nie chcących znaleźć miejsca wśród uczciwych ludzi.

Bandy te pod szumną nazwą »Narodowe Siły Zbrojne« (NSZ), dopuszczając się najohydniejszych zbrodni, rabują i palą wieś polskie.

Czynią to, ażeby w Polsce Demokratycznej stworzyć chaos, żeby wywołać niezadowolenie wśród ludności i tą drogą dojść do władzy.

Plany tej wrogiej siły zna dobrze żołnierz WBW. I mimo wyczerpania w walkach z germańskim najeźdźcą ma jeszcze tyle siły i energii, że wymiata z powierzchni naszej ziemi wszystkie zło, które jeszcze ją kała i zdaje sobie doskonale z tego sprawy, że udział w niszczeniu wroga wewnętrznego jest zaszczytny w obliczu narodu polskiego, w obliczu Polski Ludowej i Demokratycznej.

Wiele już żołnierze WBW wykazali bohaterstwa i ofiarności w walkach z bandytami. Żadna wroga agitacja nie zatrjuje ich zdrowych dusz, ich moralności, ich zapału w zaszczytnym obowiązku straży nad zdobyciami demokracji i spokojnym bytem społeczeństwa.

Zasługi i działalność W. B. W. powinniśmy tym bardziej poznać, że w chwili, gdy my siedzimy w domu, czy jesteśmy w pracy, żołnierz W. B. W. walczy z bandami dobrze uzbrojonymi, nie skarżąc się na żadne trudności, gdyż zdaje sobie sprawę dla jak wielkiego celu walczy.

Z. Swidowski.

Przesyłki amerykańskie dla Polski

Specjalna spółdzielnia zorganizuje zakup i transport

W Warszawie uruchomiono spółdzielnię przesyłek amerykańskich. W skrócie angielskim brzmi to C.A.R.E.

Technika pracy tej spółdzielni polega na tym, że nadawca w Ameryce wpłaca 15 dolarów, za które zakupiona będzie standaryzowana paczka typu wojskowego, przeznaczona dla odbiorcy w Polsce.

Osoby, które nie posiadają krewnych lub znajomych w Ameryce, będą mogły także paczki otrzymywać za pośrednictwem instytucji społecznych i charytatywnych.

Spodziewane jest, że w najbliższym czasie przybędzie do Polski 50 tysięcy tych paczek.

Cena cukru bez zmian

Zapasy wystarczą całkowicie do nowej kampanii

W ostatnich dniach daje się zauważyć wyraźnie tendencję do podwyższenia cen cukru w handlu detalicznym i hurtowym.

Wacław Barcikowski głównym komisarzem referendum

Wice-prezydent KRN, ob. Wacław Barcikowski, został mianowany głównym komisarzem do spraw Głosowania Ludowego. (SAP)

Min. Minc objął urzędowanie

Warszawa, 12. 5 (PAP) Min. Przemysłu ob. H. Minc powrócił z 4-rotgodniowego urlopu kuracyjnego, który spędził w Moskwie i objął urzędowanie.

Międzynarodowe prawo małżeńskie

Nowy Jork, 12,5 (PAP). Podkomisja ONZ, badająca prawa człowieka i obywatela, opracowała projekt jednolitego międzynarodowego prawa małżeńskiego.

Projekt ten przewiduje możliwość rozwodów, przy czym szeroko uwzględnia prawa kobiety i dziecka.

Spekulanci tłumaczą to rzekomym zamiarem podniesienia przez Rząd ceny na cukier tak, jak się to stało z zapalkami.

Wobec powyższego Agencja SAP jest upoważniona do zapewnienia opinii publicznej, że Rząd nie ma zamiaru ani w bliższym, ani w dalszym terminie podnieść ceny na cukier.

Posiadamy dostateczne ilości zapasów tego artykułu, które nam wystarczą na całkowite zaspokojenie potrzeb, aż do nowej kampanii cukrowej.

Churchillovi marzy się Paneuropa

Bawiący w Holandii Winston Churchill wygłosił mowę na posiedzeniu izb parlamentarnych, w której oświadczył, że jako cel ostateczny swoich dążeń widzi utworzenie pod gwarancją ONZ zjednoczonych Stanów Europy. (SAP)

Listy z Ameryki

Cenzurowanie listów nadchodzących z Ameryki zostało skasowane. Listy z Ameryki zarówno zwykłe jak i polecane doręczane będą adresatom za pokwitowaniem. (SAP)

Przegląd prasy

Rok pokoju.

Rok pokoju nie usunął jeszcze wszystkich śladów straszliwej wojny, lecz świat wyraźnie wkroczył na nową drogę, a wyteżona praca wydaje pożyteczne plony. Cośmy dokonali w przeciągu pierwszego roku pokoju? „Kurier Codzienny“ odpowiada:

„Tylko zła wola lekceważyć może nasz wielki zbiorowy wysiłek odrodzenia w pierwszym roku pokoju, w warunkach tedy najcięższych.

Gdyby uczciwie przeliczyć, czego już zdołano dokonać we wszystkich dziedzinach społecznego życia, doszłoby do wniosków radosnych, największą niosących otuchę.

Kto natomiast zapatrzył się w samo zło, w same rzeczy ujemne, wciąż jeszcze nas trapiące, zatrzymał się swym bezplodnym czarnowidztwem, osłabia nasz społeczny i narodowy organizm.

Wyolbrzymianie zła, lekceważenie dobra — to dziś metoda tych, którzy całą swą nadzieję pokładają w niezadowoleniu obywateli naiwnych. Odwracają ich uwagę od istotnych źródeł naszych bolączek i utrapień, zapowiadają im nadejście politycznych magików i cudotwórców, kłamia i oszukują.

W ciągu pierwszego powojennego roku, zarówno na terenie międzynarodowym, jak i w życiu wewnętrznym państw poszczególnych, reakcja traciła pozycję za pozycją. Wszystko ją zawodzi. Drogi zaś wytyczone przez wszechświatową demokrację stały się drogami zwycięstw niewatpliwych.

Tak się wyraźnie zarysował pierwszy rok pokoju“.

Pozyczka dolarowa dla W. Brytanii

Waszyngton, 12,5 (PAP). Wczoraj senat Stanów Zjednoczonych uchwalił większością 46 głosów przeciwko 34 ustawę o pożyczce dla W. Brytanii, która to sprawa od szeregu miesięcy zaprzętała uwagę opinii publicznej w Ameryce.

Senat odrzucił równocześnie wszystkie zgłoszone poprawki, m. inn. domagające się, aby 90 proc. pożyczki było obrócone na zakup towarów w Ameryce.

Ustawa wkrótce wejdzie pod obrady izby reprezentantów.

Przed plebiscytem we Włoszech

Rzym, 12,5 (PAP). W dn. 2 czerwca we Włoszech odbędzie się referendum, które zdecyduje o losie monarchii włoskiej.

Abdykacja Wiktora Emanuela oraz „wstąpienie na tron“ Humberta, dotychczasowego następcy tronu, który wydał z tej racji „orendzie“ do narodu, wywołało w całym kraju wielkie manifestacje antymonarchistyczne, które przybrały największe rozmiary w robotniczym Mediolanie.

Konferencja prasowa

Warszawa, 12,5 (PAP). W dn. 10 bm. odbyła się konferencja prasowa dla dziennikarzy zagranicznych, na której premier Osóbka-Morawski obszernie omówił referendum ludowe w Polsce.

Poza tym o sytuacji w Polsce mówili min. Dąbrowski, dyr. Biura Planowania ob. Bobrowski i inni.

**Rozpowszechniajcie
Wiadomości Mazurskie**

Wyciąg traktorów i koni w tegorocznej kampanii siewnej

Posiedzenie Mazurskiej WRN

We środę, 15 bm., o godz. 10 odbędzie się plenarne posiedzenie Mazurskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej w lokalu własnym przy ul. Stylieryjskiej 1.

Na porządku dziennym m. inn. sprawozdanie komisji gospodarczej odnośnie przedstawionego przez ob. wojewodę planu prac w woj. mazurskim.

Zw. Sam. Chłopskiej kupuje konie

Zw. Samopomocy Chłopskiej na terenie naszego województwa przyłączył do skupu koni, wybrakowanych przez Wojsko Polskie.

Onegdaj do Olsztyna sprowadzono Siedlec transport 32 koni, które rozdzielono pomiędzy członków Zw. Samop. Chłopskiej.

Cena konia wyniosła od 9 do 12 zł. Obecnie czynione są starania o zakup większej ilości koni.

Examinacje czeladnicze

W dążeniu do podniesienia oświaty zawodowej, Izba Rzemieślnicza w Olsztynie, ul. Mazurska 1, przeprowadza egzaminacje czeladnicze wszelkiego rodzaju rzemiosł.

Egzaminacje odbywają się bezpłatnie. Do uzyskania jedynie drobnej opłaty manipulacyjnej.

Tola Mankiewiczówna w Teatrze im. St. Jaracza

We wtorek, 14 bm., o godz. 20 wystąpi gościnnie w sali Teatru im. St. Jaracza znakomita pieśniarka polska i znana artystka filmowa Tola Mankiewiczówna, zwana polską Jeanette Mc Donald.

Wieczór najpiękniejszych melodii wykonaniu Toli Mankiewiczówny obejmuje piosenki filmowe, ludowe i operetkowe.

Tragiczne skutki kawalerskiej jazdy

W piątek, 10 b.m. o godz. 16.10 miał miejsce u zbiegu ulic Stalina i Piłsudskiego wypadek motocyklowy, który pociągnął za sobą tragiczne skutki.

Motocyklista Henryk Roszko, lat 23, zam. Kilińskiego 4, w towarzystwie Stanisławy Barankrupy, lat 23, zam. Grunwaldzka 8, jadąc z nadzwyczajną szybkością około 65 km/godz. uderzył się na zakręcie z ciężarówką. Roszko i Barankrupa w stanie beztęsknym zostali odwiezieni natychmiast do wypadku do szpitala Mariackiego, gdzie walczą ze śmiercią. Dochodzenie dalsze jest w toku.

Teatr wieczorem

Teatr im. St. Jaracza

O godz. 20 „Wesele“.

Kino „Polonia“

„Zaczarowany świat“.

Kino „Mazur“

„Dzieci kapitana Granta“.

Tegoroczna wiosenna kampania na roli daje ciekawy obraz wspólnych wysiłków ludzi, maszyn i zwierząt pociągowych. Już pierwszy rzut oka na cyfry, dostarczone nam przez wojewódzkiego pełnomocnika Akcji Siewnej na woj. olsztyńskie, ob. kpt. L. Markowskiego, uwidacznia zdecydowaną przewagę żywej siły nad maszyną, co należy uważać za wielką niespodziankę wbrew wszelkim kalkulacjom na papierze.

Plan Akcji Siewnej przewidywał zgoła inny przebieg kampanii. Traktory miały w niej wykonać pracę pięciokrotnie większą, niż konie. Tymczasem stało się odwrotnie. I tak w małych i średnich gospodarstwach rolnych poniżej 50 ha traktorami i PPT i MR zaorano do dnia 1 bm. 8714 ha, traktorami WUZ i in. — 212

ha, razem 8926 ha. W tym samym czasie końmi zaorano 34.541 ha, a wołami i krowami 163 ha, razem — 34.704 ha.

W nierozparcelowanych (majątkach państwowych) powyżej 50 ha, na które rzucono znaczną część traktorów, zaorano łącznie — 10.770 ha. Udział koni w tej orce wyraża się cyfrą 1989 ha. Dotychczasowy plon pracy wszystkich czynników, biorących w niej udział, wynosi 56.389,6 ha ziemi poruszonej plugiem i... szpadlem.

W wielu gospodarstwach, pozbawionych zwierząt pociągowych, ludność ima się łopaty. Nie jest to, zresztą, zjawisko nowe. I w zeszłym roku notowano podobne fakty. W tym sezonie w samym tylko powiecie Żądźborsk skopano szpadlem 24 ha ziemi.

Traktory zawiodły na całej linii. Wykonały one orkę na obszarze 19.697 ha, gdy konie, woły i krowy zaoarały ogółem 36.692 ha. Dużo złożyło się na to przyczyn, a w pierwszym rzędzie usterki natury organizacyjnej, i technicznej (stare wyranżerowane maszyny) oraz niefachowa a czasem i aspołeczna obsługa.

Należy jednak podkreślić, że ostatnio wydajność maszyn nieco się podniosła, ale wciąż jeszcze nie jest zadowalająca.

Akcja siewna dała dotąd następujące wyniki. W gospodarstwach poniżej 50 ha zasiano: pszenicy jarej 2.260,8 ha, żyta jarego 63,5 ha, owsa 12.443,5 ha, jęczmienia 9.428 ha, lnu i konopi 77,5 ha, rzepaku i rzepiku 2 ha, strączkowych 1.034,6 ha, ziemniaków 341 ha, buraków i okopowych 35 ha, innych 1.364 ha, czyli razem 27.151 ha.

W gospodarstwach powyżej 50 ha obsiano: pszenicy — 931,5 ha, owsem — 2.988 ha, jęczmieniem — 1.425 ha, strączkowymi — 208 ha, ziemniakami — 41 ha, okopowymi — 27,5 ha i inn. — 422 ha, razem — 6.043 ha.

Ogółem ukończono siewy na powierzchni 33.095 ha.

Udział wojska w Akcji Siewnej, o czym piszemy osobno, przedstawia się następująco: zaorano koni, dostarczonymi przez jednostki będące pod dowództwem gen. brygady K. Kontryma, 743 ha, obsiano 729 ha, nawożono 150 ha.

Przy małej stosunkowo ilości zbóż należałoby — celem uzupełnienia braków w pieczywie — obsadzić możliwie największą ilość ziemi strączkowymi i ziemniakami. Tymczasem, właśnie ziemniaków jest brak. Niewykorzystane zapasy na miejscu są nikłe, a spodziewany dowóz z Poznanskiego, Pomorza i innych dzielnic Polski napotyka na poważne trudności.

W chwili obecnej starania czynników miejscowych idą w tym kierunku, aby obsiać możliwie największą przestrzeń prosem i gryką.

Kampania siewna w tym roku, spóźniona z przyczyn atmosferycznych, potrwa dłużej niż zwykle. (El).

Wojsko w pracy na roli i wśród ludności wiejskiej

Wydatny udział w kampanii wiosennej na roli w naszym województwie biorą miejscowe jednostki wojskowe, które na rozkaz gen bryg. K. Kontryma oddały do dyspozycji miejscowej ludności aż do czasu zakończenia siewów łącznie 279 koni. Przy koniach pracuje w polu około 150 żołnierzy.

Informacji w tej mierze udzielili nam szef sztabu pułk. dypl. St. Szlaskowski i mjr. J. Malecki, zastępcę generała do spraw polityczno-wychowawczych.

Konie, użyte przez wojsko, pracują wedle ustalonej normy — para orze pół ha dziennie, co przy 279 koniach wynosi około 70 ha na dobę. Orka końmi wojskowymi prowadzona jest na terenie 3 powiatów: Żądźborsk, Ostród i Olsztyn. Dotychczas zaorano 743 ha, zasiano 729 ha i nawożono 150 ha.

Ustalona przez gen. Kontryma norma udziału wojska w akcji siewnej, wynosząca 2.100 ha, zostanie przekroczona.

Jednostki wojskowe na terenie naszego województwa są w posiadaniu trzech majątków państwowych, w których również prowadzona jest akcja siewna.

Niezależnie od kampanii wiosennej wojsko używa swej pomocy w akcji omłotów, która trwa w dalszym ciągu równoległe z akcją siewną. W pow. Mikołajki i Susz pracuje przy tym z ramienia wojska około 100 ludzi.

Prenumerata czasopism przez pocztę

Z dniem 1 bm. wszystkie placówki pocztowe wznowiły przyjmowanie zleceń na prenumeratę czasopism.

Zamawianie czasopism za pośrednictwem poczty jest nie tylko dogodnym, lecz i przyczyni się w znacznej mierze do rozpowszechnienia prasy w całym kraju.

WARMIACY I MAZURZY

Wszelkie informacje i porady udziela Okręgowy Komitet Narodowościowy w Olsztynie, przy ulicy Kościuszki Nr. 43

Udział Wojska Polskiego w pracy dla ludności miejscowej nie ogranicza się do robót na roli. Dostarcza ono samochodów dla przewożenia wymłóconego zboża do składów i ubezpieczenia transporty.

Ponadto instruktorzy wojskowi organizują w terenie polityczne pogadanki dla ludności rolnej i organizują świetlice. Ostatnio z inicjatywy i przy najbliższym udziale wojska zorganizowana została świetlica we wsi Dąbrownie. Duchowym jej kierownikiem jest ks. W. Marciniak. (El).

Kupimy:

maszynę do liczenia, powielacz walizkowy lub korbowy, plombownice i plomby, numerator.

„CZYTELNIK“

Olsztyn — Pl. Wolności 2/3. 67-2

OGłoszenie PRZETARGU NA DZIERZAWĘ JEZIOR 676-2

Nadleśnictwo Państwowe Jezioro w Szwałewie, gmina Zalewo, pow. Morąg, poczta Susz, wydzierżawi w drodze przetargu pisemnego prawo rybołówstwa i użytkowania trzciny na jeziorach śródlęśnych okręgu Mazurskiego, a mianowicie: jezioro Kociołek 8,4 ha, Jasne 11,1 ha, Urowiec 24,4 ha, Plajtek Duży 9,4 ha, Buchten 29,6 ha, Parkun 12,3 ha, Osa 22,1 ha, Zatoka (część jez. Geserich) 124,0 ha, Garden Małe 3,0 ha, Garden Duże 74,4 ha, Małe 26,7 ha, Duże 65,1 ha, Głębokie 8,1 ha, Błotniste 4,0 ha, Tromnitz 41,5 ha, Januszkowo 117,9 ha, Kawcze 23,1 ha.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem »Przetarg« na jezioro (nazwa jeziora) należy składać w cut. Nadleśnictwie Państwowym Jezioro w Szwałewie, gm. Zalewo do dnia 27-go maja 1946 r. godz. 11-ta. O godz. 12-tej nastąpi otwarcie nadesłanych ofert w obecności ewentualnie przybyłych oferentów.

W ofercie należy wymienić nazwę jeziora oraz wysokość oferowanego czynszu dzierżawnego w kg. ryby wyborowej z 1 ha lustra wody w stosunku rocznym. Równocześnie musi oferent w swej ofercie napisać, że warunki przetargu i dzierżawy są mu znane i poddaje się im w zupełności. Wyniki przetargu podlegają zatwierdzeniu przez Dyrekcję Lasów Państwowych w Olsztynie, która zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i jakiegokolwiek odszkodowania z tego tytułu.

Odnosnie złożonej oferty musi oferent wpłacić w kasie Nadleśnictwa wadium w wysokości 10% oferowanego rocznego czynszu dzierżawnego. Wadium to jest zwrotne w razie odmówienia oferty, w razie zaś przyjęcia jej zostanie zatrzymane jako kaucja na zawartą umowę bez oprocentowania. Warunki dzierżawy można przeglądać w biurze Nadleśnictwa względnie w Dyrekcji Lasów w Olsztynie w Biurze Użytków Ubocznych i Gospodarstw Nieleśnych, pokój Nr. 41, w dni powszednie w Nadleśnictwie w środy i piątki od godz. 9-ej do 13 ej godz., w Dyrekcji Lasów od godz. 10-ej do 12-ej.

Dzis na Stadionie Lesnym Derby olsztynskie KKS — Społem

Dziś, o godz. 16.30 na Stadionie Lesnym zostanie rozegrany najciekawszy mecz w ramach rozgrywek o mistrzostwo A-klasy między Społem (Ol) a KKS (Ol).

Oba kluby nie przegrały dotąd żadnego spotkania i przy równej ilości punktów mają jednakowy stosunek bramek (33:0).

Mecz dzisiejszy budzi ogromne zainteresowanie i zgromadzi zapewne rekordową liczbę widzów, którzy będą świadkami nie tylko emocjonującej gry o punkty, ale i walki o tytuł faktycznego mistrza Olsztyna.

Dzień świąteczny 9 maja wykorzystają kluby piłkarskie na przeprowadzenie dalszej serii rozgrywek o mistrzostwo A-klasy.

Zryw gości na Stadionie Lesnym drużyną Społem z Liebarka, której po dość żywej ale chaotycznej grze uległ w stożku 2:4 (0:2). Goście zaprezentowali niezłą piątkę ataku, dobrze kombinującą, z której wyróżnił się śr. napastnik.

Zryw, jakkolwiek poczynił wyrazne postępy, przegrał zasłużenie wskutek słabo grającej pomocy i bezradności napastników pod bramką przeciwnika. Najlepiej wypadli Brzezinski, Pruchnicki i Gutkowski. Sędziował dobrze Sekuła.

Czołowa jedenastka Olsztyna, Kolejowy KS pokonał po ostrej i zaciętej walce ambitną drużynę WKS „11” 6:0 (3:0).

Wojskowi, których skład jest ciągle płynny, wykazali niezłą kondycję fizyczną, brak im jednak zgrania.

Ostre tempo meczu było przyczyną licznych kontuzji graczy obu drużyn. Poważnie kontuzjowany został Siwek (KKS).

Drugi obok KKS pretendent do tytułu mistrza KS „Społem” wygrał ze „Społem” z Szczytna 6:0.

Goście mimo usilnych prób blokowania własnej bramki byli zespołem o wiele słabszym.

Spotkanie Warmii z Granicą zakończyło się wynikiem remisowym 1:1. Była to popisowa gra obrony obu klubów.

W Ostrodzie bawił Pocisk, przegrywając po zaciętej walce z ZZK 1:2. Niezły i na poziomie stojący mecz w pierwszej połowie zmienił się po przerwie w dziką kopaninę. Sędzia zmuszony był usunąć 2 graczy z boiska.

Zachowanie się publiczności, na które zwracaliśmy kilkakrotnie uwagę, poniżej krytyki. Niezmiernie to smutny objaw, świadczący o braku nie tylko kultury ale i odrobiny dobrego wychowania licznych miłośników sportu piłkarskiego.

Ostatnie dni

przyznawania kredytów na akcje siewna

W związku z wiosenną akcją siewną Państwowy Bank Rolny uruchomił kredyt, zamierzony jako pomo-

dla rolników, głównie na zakup nasion i sadzeniaków, a poza tym na nabycie narzędzi oraz opłacenie robocizny.

Ostateczna kwota tego kredytu została ustalona na 150.000.000 zł. Z tej kwoty województwo olsztynskie otrzymało 11.500.000 zł. do rozprzyszczenia wśród rolników.

Z kredytu tego korzystają prywatne gospodarstwa rolne drobne i średnie, gospodarstwa nadzielone z reformy rolnej oraz gospodarstwa osadnicze.

W pierwszym jednak rzędzie kredyt przysługuje takim gospodarstwom, w których przy stosunkowo niedużym wkładzie pieniężnym może być osiągnięty jak największy efekt w obszarze obsianego terenu.

Ubiegający się o kredyt składają w Oddziale P.B.R. względnie w instytucji pośredniczącej (K.K.O.) podanie, zawierające dane, dotyczące jego osoby i gospodarstwa, oraz dane co do żyrantów i ich stanu majątkowego.

Osadnicy rolni winni przedłożyć dokumenty nadania ziemi, względnie dokumenty uprawniające danego osobnika do administrowania obiektem rolnym.

Kredyt udzielany jest na czas 9 miesięcy przy oprocentowaniu 6 proc. w stosunku rocznym. Jako zabezpieczenie pobierane są zasadniczo weksle własne rolników, zaopatrzone żyrem co najmniej jednej osoby majątkowo odpowiedzialnej.

Przyznawanie pożyczek zostanie zakończone z dniem 15 bm., a więc rolnicy, którzy dotychczas nie składali podań, a pragną zaś uzyskać kredyt, powinni uczynić to natychmiast.

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę z niewoli wydaną przez PCK w Warszawie oraz kartę repatriacyjną wydaną przez PUR w Olsztynie na nazwisko Malinowski Mieczysław urodz. 3/V w Wilnie zamieszkały w Biskupcu. (690)

BIURO INSTALACYJNO - TECHNICZNE

„INSTALATOR”

wykonuje roboty instalacyjne kanalizacji i wodociągów, centralnego ogrzewania oraz roboty ślusarsko-mechaniczne we własnych warształach.

Biuro: Olsztyn, ul. 1-go Maja 6, tel. 93

Warsztaty: ul. Osłinskiego 11, tel. 184

(686)

Paszteclarnia - Restauracja

„Marysienka”

Olsztyn, 1-go Maja N. 21

poleca wyborową kuchnię warszawską. Fachowa, grzeczna obsługa

687 Genyńskie

KOMUNIKAT IZBY
RZEMIEŚLNICZEJ W OLSZTYNIE

Izba Rzemieślnicza w Olsztynie wzywa wszystkich rzemieślników, chałupników okręgu warmijsko-mazurskiego do rejestrowania się w biurze Izby, Olsztyn, ul. Mazurska. Termin rejestracji upływa z dniem 15 czerwca br.

† p.

Jan Kalisz

zasłużony działacz Zw. Polaków w Niemczech, zmarł dnia 11 maja b.r. w Starym Wartemborku, w wieku lat 66. Pogrzeb odbędzie się w St. Wartemborku, dn. 14 V. 1946 r.

Polski Komitet

Narodowosciowy w Olsztynie

685

OGLOSZENIA
DROBNE

SPRZEDAM dojną rasową KOZE. Zgłoszenia, Olsztyn, Pieniężnego 2, parter. (684)

UWAGA! 3.000 ZŁ NAGRODA. 9 maja 1946 r. w Olsztynie — Ządzborku zagubiono portfel zawierający legitymację ubezpieczeniową oraz papiery z obozu koncentr. Rawensbrunn na nazwisko Sobieszczuk Anna. Laskawo znalazca proszony jest o zwrot pod adres: Sobieszczuk Anna Stara Ukta poczta Ukta pow. Ządzbork (Sklep spożyw.) (685)

STARSZA KOBIETA warmiacka poszukuje pracy, najchętniej jako pomoc domowa. Masłowska Jadwiga, Szonfald pow. Olsztyn. (686)

KRAWCOWA poszukuje pokoju w dobrej punkcie. Administr. dla „Heleny”. (687)

UNIEWAZNIAM zagubione karty żywnościowe I kat. Nr. 280898, I R Nr. 288534, 288587, na nazwisko Lopacki Tadeusz zamieszkały w Lancburku ul. Tadeusza Kościuszki. (688)

WOJEWODZKI WYDZIAŁ PRZEMYSŁOWY MAZURSKA DYREKCJA PRZEMYSŁU MIEJSCOWEGO

podaje do do wiadomości, że podległa Wydziałowi

uruchomiła na terenie województwa Mazurskiego następujące zakłady przemysłowe i przedsiębiorstwa państwowe:

1. Centralne Warsztaty Mechaniczne: Olsztyn, ul. Emilii Plater 6. Dział Naprawczy: odbudowa warsztatów i urządzeń fabrycznych, remont gorzelni, młynów, sieci elektrycznych, naprawa maszyn i obrabiarek, samochodów, maszyn rolniczych, dźwigów, urządzeń kolejowych i tp. Dział Wytwórczy: imadła, narzędzia, pilnikarnia, wyroby kowalskie i ślusarskie. Projektuje się utworzenie oddziałów prowincjonalnych.
2. Olsztyńska Stolarnia Mechaniczna: Olsztyn, ul. Stalina 10 wszelkie roboty wchodzące w zakres stolarstwa: wnętrza mieszkalne, sklepy, biura, klatki schodowe, wnętrza sal publicznych, kioski uliczne, meble szkolne, kościelne i tp. Meble pojedyncze: mieszkalne i biurowe. Sprzęty gospodarskie: ławy, taborety, stoliki i tp. Naprawy.
3. Zakład Instalacyjny: Olsztyn, ul. Stalina 21. Instalacje domowe i zewnętrzne; elektryczne, gazowe, roboty kanalizacyjne, remonty centralnego ogrzewania.
4. Zakład Kamieniarsko-Budowlany: Olsztyn, ul. PPR 29. Wytwórcza kregów, przepustów, płyt i słupów betonowych. Posadzki lastrykowe, ogrodzenia, roboty murarskie. Projektuje się utworzenie oddziału cieślarskiego.
5. Tartak i Stolarnia Mechaniczna: Ostród, ul. Odrodzenia 24. Tarcica. Stolarka budowlana.
6. Warsztaty Mechaniczno-Kołodziejskie: Wartembork. Pojazdy konne. Wozy gospodarskie standaryzowane. Naprawa pojazdów.
7. Biuro Techniczno-Handlowe: Olsztyn, ul. Stalina 33. Przyjmowanie robót dla w/w zakładów. Zbyt produkcji. Zlecenia handlowe. Sprzedaż poniemieckich remanentów przemysłowych (Akcja FIOPZO). Podając powyższe do wiadomości Wojewódzki Wydział Przemysłowy prosi urzędy, instytucje i organizacje państwowe, samorządowe, spółdzielcze i prywatne o kierowanie zapytań i zamówień do Biura Techniczno-Handlowego Dyrekcja Przemysłu Miejskowego, Olsztyn ul. Stalina 33 tel. 31 lub do delegatów Dyrekcji Przemysłu Miejskowego przy starościńskich referatach przemysłowych.

Za Wojewode

Naczelnik Wydziału Przemysłowego

682

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 190. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14.

Redaktor Naczelny: Wł. Mroczkowski. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem” w Olsztynie.

CENY OGŁOSZENI: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe, przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA: 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratory otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo narazie nie wychodzi